

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Rijeka, Žrtava fašizma 7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, po sucu toga suda Katarini Bajčić Ivančević, u pravnoj stvari tužitelja Tonia Nižića iz Rijeke, Ede Jardasa 21, OIB 51281448300, zastupan po punomoćniku Marku Hrستیću odvjetniku u Rijeci protiv tuženika Addiko bank d.d, Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB 14036333877, zastupan po punomoćnici Iris Šanjug odvjetnici iz OD Ćurković i Šanjug odvjetnici u Zagrebu, nakon glavne rasprave održane i zaključene dana 06. srpnja 2026. u prisutnosti tužitelja i punomoćnika tužitelja, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, te javne objave od dana 27. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba čl. 5. ugovora o kreditu br . 396-206/2007, od dana 13.9.2007. godine, zaključenog između tužitelja i tuženika, u dijelu u kojem su ugovoreni jednokratni troškovi obrade kredita u visini 1,50 % iznosa kredita.

II. Utvrđuje se ništetnom odredba čl. 8. ugovora o kreditu ugovora o kreditu br . 396-206/2007, od dana 13.9.2007. godine, zaključenog između tužitelja i tuženika, u dijelu u kojem je ugovorena naknada za prijevremenu ili djelomičnu otplatu kredita sukladno Odluci o naknadama za usluge tuženika.

III. Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana plati tužitelju parnični trošak ovog postupka u visini od 1.136,55 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 27. srpnja 2026. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo

polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine u roku od 15 dana .

r i j e š i o j e

Utvrđuje se vrijednost predmeta spora u visini od 1.500,00 EUR.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi kako su on i pravni sljednik tuženika – HYPO ALPE ADRIA BANK d.d., sklopili su dana 13.09.2007. godine u Rijeci Ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila br. 396-206/2007, za iznos od 20.759,00 CHF. Čl. 5. Ugovora o kreditu ugovorena je naknada za obradu kredita u visini 1,5 % iznosa kredita. Čl. 8. Ugovora o kreditu ugovorena je naknada za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima tuženika. O predmetnim ugovornim odredbama nije se pojedinačno pregovaralo, odnosno tuženik nije pružio nikakvu uslugu i/ili protučinidbu za naplaćene naknade, slijedom čega su iste nepoštene iposljedično ništetne. Identično stajalište o ulaznoj naknadi zauzeto je i u presudi Županijskog suda u Splitu od 25.svibnja 2022., posl.br. GŽ-617/2022; S obzirom da je tuženik povrijedio interese i prava tužiteljice, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita i to u visini od 01,000% od iznosa kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice potrošača, te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna, rezultira time da je tuženik, koji je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je istu nametnuo tužiteljici, potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, nepošten stjecatelj, zbog čega sukladno odredbi članka 1115. ZOO-a tužiteljica ima pravo zahtijevati zakonsku zateznu kamatu tekuću od dana plaćanja te naknade., U odnosu na ništenost izlazne naknade, odnosno naknade za prijevremenu otplatu kredita, izjasnio se i Vrhovni sud Republike Hrvatske, u odlukama posl. br. Rev-43/2022 i Rev- 112/2018. Sudovi zaključuju da je spornom ugovornom odredbom (čl. 8. st. 3.), sastavljenom unaprijed po tuženiku, o kojoj stranke nisu posebno pregovarale niti je korisnik kredita imao utjecaj na njezin sadržaj, a kojom je određeno da je u slučaju prijevremene otplate kredita korisnik kredita dužan tuženiku platiti naknadu u visini određenoj Odlukom o naknadama tuženice, uzrokovana znatna neravnoteža u pravima i obvezama na štetu potrošača, stoga da je riječ o nepoštenoj odredbi u smislu čl. 81. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 96/03- dalje: ZZP), koja je kao takva i ništava u smislu čl. 87. st. 1. ZZP-a).

Ovakvo shvaćanje, da banke nemaju pravo zahtijevati naknadu koja se sastoji u izmakloj dobiti radi gubitka kamata, odnosno da ne smiju potrošaču naplatiti naknadu za prijevremeno (djelomično ili u cijelosti) ispunjenje svoje obveze iz

ugovora o stambenom potrošačkom kreditu potvrđeno je i donošenjem Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 101/17), a kojim Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenijela Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni Direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014.). Iako se, dakle, vodeći računa o danu sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, taj Zakon ne primjenjuje na konkretan slučaj, evidentno je da je taj Zakon otklonio nedostatke do tada važećeg zakonskog uređenja i onemogućio bankama da potrošače penaliziraju za prijevremeno ispunjenje njihovih obveza. Banke bi u tom slučaju imale pravo na naknadu samo onih troškova izravno povezanih s prijevremenom otplatom kredita, prije svega administrativnih troškova vezanih uz potrebne radnje u svezi s prijevremenim zatvaranjem kredita i sl., a ne i na (posebnu) naknadu za prijevremenu otplatu kredita. Slijedom toga tužitelj predlaže da sud po provedenom postupku donese presudu sadržaja pobliže opisanog u točkama I i II izreke ove odluke

Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Prigovara označenoj vrijednosti predmeta spora. Ističe kako tužitelj nema pravni interes za podnošenjem ove tužbe. Naime ZPP-om je propisana mogućnost tužbe za utvrđenje, ali takva se tužba može podići kada tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa, odnosno istinitost kakve isprave. Dakle, postojanje pravnog interesa za podnošenje deklaratornog zahtjeva se ne podrazumijeva, (kao kod kondemnatornog zahtjeva) već je na tužitelju da dokaže postojanje istoga. Postojanje pravnog interesa za podnošenje tužbe s deklaratornim zahtjevom se cijeni prema okolnostima svakog konkretnog slučaja, a određena osoba ima pravni interes za podnošenje deklaratorne tužbe ako od ishoda sudskog postupka očekuje određenu konkretnu pravnu korist. Obzirom tužitelj može ostvariti pravnu zaštitu kroz kondemnatori tužbeni zahtjev, to je potrebno da tužitelj jasno navede pravni interes da svoju pravnu zaštitu ostvari kroz tužbu na utvrđenje, a ne kroz tužbu na isplatu eventualno naplaćene sporne naknade u kojem postupku bi se pitanje ništetnosti iste riješilo kao prethodno pitanje, a sve to uzimajući u obzir članak 10. st. 1. ZPP-a.

Tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu, pa tako ne sadrži niti onaj minimalni činjenični opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, slijedom čega se uopće ne može niti napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Tužitelj niti ne dostavlja dokaz da bi mu predmetne naknade bile naplaćene. Imajući u vidu navedeno, ako tužitelj ne iznosi činjenične navode vezano za ništetnost odredbi ugovora o kreditu, tada je tuženik mišljenja da su o tom tužbenom zahtjevu ne može ni odlučiti. Apstraktno pozivanje na odredbe ZOO-a i ZPP-a ne može nadomjestiti činjenične navode tužbe o kojima sud treba odlučiti pravilnom primjenom materijalnog prava. Tuženik smatra da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora o kreditu, sadržaj osporenog Ugovora o kreditu određen je sukladno iskazanim voljama ugovornih stranaka. Odredbe ugovora o

naknadi za obradu kredita te naknadi za prijevremenu otplatu su bile jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužitelja kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti. Imajući u vidu navedeno: tužitelj se prije sklapanja ugovora o kreditu obratio tuženiku s kojim je, u razgovoru, pregovorima, upoznavanju sa svim mogućnostima kreditiranja, odlučio zatražiti sklapanje predmetnog ugovora o kreditu uz pripadajuće uvjete, tuženik je u tim pregovorima vrlo jasno objasnio sve značajke ugovora, o promjenjivosti kamatne stope, valutnoj klauzuli te o naknadama za obradu i prijevremenu otplatu kredita. Pri tome je tuženik, kako prije sklapanja, tako i za vrijeme trajanja ugovora o kreditu u cijelosti poštovao sve odredbe o pravima potrošača, vodeći računa da tužitelj jasno izrazi svoju ugovornu volju, te sukladno svom dispozitivnom pravu odluči kakav će ugovor s tuženikom zaključiti.

Ugovor o kreditu imao je vrlo jasan i uočljiv tekst da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi i da se radi o valutnoj klauzuli, da je ugovorena naknada za obradu i prijevremenu otplatu kredita, što je tužitelj po vlastitom izboru prihvatio, iako je imao mogućnost izbora drugih oblika, vrste, ugovora o kreditu, bilo kunski, bilo u EUR-ima, bilo s fiksnom kamatom, bilo s promjenjivom kamatom.

Tuženik posebice napominje kako je tuženik u potpunosti postupao u skladu s člankom 3011. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama, koji navodi sljedeće:

„Prije sklapanja ugovora iz stavka 2. ovoga članka kreditna institucija dužna je potrošaču predočiti odnosno učiniti dostupnima sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana. Kada je riječ o sklapanju ugovora o kreditu, kreditna institucija dužna je prije sklapanja ugovora i drugim sudionicima kreditnog odnosa (sudužnicima, založnim dužnicima i jamcima) predočiti odnosno učiniti dostupnima sve bitne informacije o uvjetima ugovora iz kojih će im biti vidljiva prava i obveze ugovornih strana te ih upozoriti na pravnu prirodu sudužništva odnosno jamstva, kao i na pravo kreditne institucije da poduzme naplatu svojih potraživanja od svih sudionika kreditnog odnosa.“ te je tužitelju kao potrošaču predočio i učinio dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljive prava i obveze ugovornih strana.

Tuženik ističe kako je odredba kojom se ugovara naknada za prijevremenu otplatu kredita jasna, lako uočljiva i razumljiva – te kako ista tužitelju nikada nije niti obračunata odnosno naplaćena. Naime, sukladno odredbi čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Na jednak način određeno je i Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo, kao i Direktivom 2008/48 EZ.

Dakle, Direktiva 93/13/EEZ propisuje tzv. načelo transparentnosti koje je razvijeno u praksi Suda EU kao načelo temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacije temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. Osim toga, ovdje valja ukazati i na odredbu čl. 83. Zakona o zaštiti

potrošača, a kojom odredbom je propisano da će sud prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Člankom 1022. st.2. ZOO propisano je kako se ugovorom o kreditu utvrđuje iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Tuženik ukazuje kako je prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo dopušteno ugovaranje naknade za prijevremenu otplatu kredita, takva odredba se temelji na članku 1024. Zakona o obveznim odnosima kojom je navedeno „Korisnik kredita može raskinuti ugovor prije nego što je počeo koristiti kredit. Korisnik kredita može vratiti kredit i prije roka određenog za vraćanje, ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku. U oba slučaja korisnik kredita dužan je naknaditi štetu ako ju je davatelj kredita pretrpio. U slučaju vraćanja kredita prije određenog roka banka ne može uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti.” Takva ugovorna odredba uobičajena je u kreditnom poslovanju banaka, svaki korisnik kredita je upoznat s tzv. izlaznoj naknadi.

Zatvaranjem bilo kojeg kredita, a naročito njegovo prijevremeno zatvaranje, predstavlja umanjjenje imovine banke zbog čega banka ima legitimno pravo ugovoriti obvezu korisnika kredita da u takvom slučaju bude dužan banci nadoknaditi prouzročene troškove. Nitko nije dužan besplatno trpiti štetu na svojoj imovini. Temeljno je načelo dvostranih obveznih odnosa da odnos stranaka u tom odnosu mora predstavljati ekvilibrij prava i obveza, odnosno da je svaka od strana istodobno ovlaštena tražiti kakvu obvezu i dužna ispuniti kakvu drugu suprotnoj strani. Isto važi i za prijevremenu otplatu kredita – tužitelj je bio ovlašten prijevremeno otplatiti kredit, dok je uz konzumaciju tog svog prava dužan naknaditi banci time prouzročene troškove. Tumačiti tu obvezu na bilo kakav način, osim kao odraz načela ekvilibrija u dvostranim pravnim odnosima, a pogotovo kao nepoštenu predstavlja puko nerazumijevanje činjenice da je vjerovnik ovlašten maksimalno nastojati umanjiti štetu po sebe i svoju imovinu kada dužnik koristi svoje zakonske i ugovorne mogućnosti da u svoju korist okonča svoju novčanu obvezu, na što ga ovlašćuje i zakonska odredba. Dakle, u slučaju prijevremene otplate kredita, tuženik nema mogućnost da prijevremeno vrati novac kojeg je prethodno osigurao kako bi mogao isplatiti kredit, zbog čega mu nastaje šteta jer isti i nadalje plaća kamate svojim zajmodavcima. Tuženik ističe kako naknada za prijevremenu otplatu kredita uzima u obzir i rizike poslovanja tuženika vezano uz promjenu aktivne i pasivne kamatne stope. Banke u suštini novac iz kojega plasiraju kredite dobivaju po visokim kamatama, što potom izražavaju u kamatama koje naplaćuju po kreditu. Ako su u trenutku prijevremene otplate kredita kamatne stope po kojima banka može prijevremeno otplaćeni kredit, izvanredno ostvareni priljev novca, ponovno plasirati u obliku kredita, niže od pasivne kamate koju banka i dalje mora plaćati svojim zajmodavcima, tada banka i u tom smislu trpi štetu. Naknada za prijevremenu otplatu kredita nema karakter ugovorne kazne niti ne predstavlja kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti, jer se ne radi o kamatama već o naknadi za prijevremenu otplatu. Riječ je o naknadi s kojom je

tužitelj bio upoznat u vrijeme sklapanja ugovora, koju je prihvatio prilikom sklapanja ugovora, koja je bila predviđena i potom naplaćena prilikom prijevremene otplate kredita. Tuženik kao kreditna institucija je pod stalnim i neposrednim nadzorom Hrvatske narodne banke sukladno važećoj regulativi, a koja nikad nije dovela u pitanje zakonitost ugovaranja niti naplaćivanja predmetnih naknada jer je to standard bankarskog poslovanja u cijelom svijetu. Prema čl. 302. st. 3. Zakona o kreditnim institucijama, prije sklapanja ugovora kreditna institucija dužna potrošaču predočiti odnosno učiniti dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana. Kada je riječ o sklapanju ugovora o kreditu, kreditna institucija dužna je prije sklapanja ugovora i drugim sudionicima kreditnog odnosa predočiti odnosno učiniti dostupnim sve bitne informacije o uvjetima ugovora temeljem kojih će biti vidljiva prava i obveze ugovornih strana te iz upozoriti na pravnu prirodu sudužništva odnosno jamstva, kao i na pravo kreditna institucije da poduzme naplatu svojih potraživanja od svih sudionika kreditnog odnosa. Gore navedeno propisano je i čl. 173. tada važećeg Zakona o bankama. U bankarskom poslovanju banka ima pravo naplatiti naknade za svoje usluge, a informacije o takvim uslugama je učinila dostupnim na prigodnom mjestu u svojim poslovniciima i internetskim stranicama, sve u skladu sa pozitivnim propisima, Zakonom o potrošačkom kreditiranju i Pravilnikom o naknadama na potrošačke kredite. Tuženik ukazuje kako je tužitelju prilikom sklapanja Ugovora o kreditu javni bilježnik kao osoba koja uživa javno povjerenje sukladno članku 33. Zakona o javnom bilježništvu dužan uskratiti službenu radnju ako je ona nespojiva s njegovom službenom dužnošću, osobito ako se njegovo sudjelovanje zahtijeva radi postizavanja očigledno nedopuštenog ili nepoštenog cilja, a sukladno članku 57. istog Zakona javni bilježnik mora prilikom sastavljanja javnobilježničkog akta ispitati da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i sklapanje posla, objasniti strankama smisao i posljedice posla i uvjeriti se o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji, a izjave potpuno jasno i određeno sastaviti pismeno i onda sam pročitati strankama i neposrednim pitanjima uvjeriti se da li sadržaj javnobilježničkog akta odgovara volji stranaka.

Navedeno upravo potvrđuje opasnost za pravnu sigurnost u pravnom prometu sklapanja, odnosno solemnizacije javnobilježničkih akata, obzirom da utvrđivanje ništetnosti ugovora koji je tužitelju objasnio smisao sklapanja samog ugovora, uvjerio se u sposobnost tužitelja za sklapanjem ugovora i o tome da se radi o pravoj i ozbiljnoj volji za sklapanjem ugovora. Također, tuženik posebno ističe da tužitelj nijednom za vrijeme trajanja ugovornog odnosa nije doveo u pitanje valjanost ugovora, niti pokrenuo postupak utvrđenja ništetnosti samog ugovora koja bi ništetnost bila preduvjet utvrđivanja ništetnosti i pojedine odredbe ugovora.

Posebno se ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima uslijed čega se ništetnost više ne može isticati. Očigledno je da je tužitelj dobrovoljno pristao i na sklapanje predmetnog Ugovora o kreditu, te nije zatražio izmjenu nijedne ugovorne odredbe, refinanciranje kredita niti raskid ugovora te su takvi navodi tužitelja neosnovani u cijelosti. Ujedno se ističe da se radi o

zabrani manjeg značaja, u smislu odredbi čl. 326. st. 2. ZOO-a, zbog čega se ništetnost ne može isticati.

U odnosu na naknadu za obradu kredita tuženik ističe kako je odredba kojom se ugovara naknada za obradu kredita jasna, lako uočljiva i razumljiva.

a) Prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo je dopušteno ugovaranje naknade za obradu kredita, te je opće poznata činjenica da su na tržištu kredita takvi krediti prisutni već godinama, sa čime su potrošači bili upoznati. Člankom 1022. st.2. ZOO propisano je kako se ugovorom o kreditu utvrđuje iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor o kreditu nije unaprijed formulirani ugovor, već upravo odražava volju tužitelja iskazanu nakon potpunog i jasnog informiranja o svim značajkama takvog ugovora, dok je teret dokaza u smislu nepoštenosti na strani tužitelja. Tuženik kao kreditor nije ovlašten samostalno određivati sastojke ugovora, već je vezan pozitivnim zakonskim propisima i voljom korisnika kredita. Prilikom sklapanja ugovora o kreditu pregovaralo se o sadržaju istoga, korisniku kredita su stavljeni na uvid svi podaci i uvjeti kreditiranja u jasnom i uočljivom tekstu, te je tuženik u potpunosti postupao u skladu s prisilnim propisima i pod nadzorom HNB-a. U bankarskom poslovanju banka ima pravo naplatiti naknade za svoje usluge, a koja je prethodno naznačeno u Tarifi naknada banke koja je odobrena od strane regulatora – Hrvatske narodne banke te koja je izvješena u poslovnica, predočava se svim klijentima te se nalazi i na internetskim stranicama tuženika, sve sukladno navedenom članku 173. tada važećeg Zakona o bankama. Dakle, iz navedenog jasno proizlazi da je tužitelj imao dovoljno informacija iz kojih proizlazi njegova obveza plaćanja naknade za obradu kredita, o istoj je bio informiran prije i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, i to u točno određenom iznosu, a odredba o takvoj naknadi predstavlja odredbu koja je u ugovoru o kreditu sastavljena jasno, lako je uočljiva i lako razumljiva.

Naknade za obradu kredita propisuje i Zakon o potrošačkom kreditiranju i Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (NN 15/2014), izdan od Ministarstva financija. Dakle, radi se o zakonitoj odredbi ugovora o kreditu slijedom čega ista nije ništetna niti protivna Ustavu, prisilnim propisima niti moralu društva. Ujedno se navodi da i Zakon o platnom prometu regulira određene naknade, pa čak i one za samo informiranje klijenata. Člankom 296. st. 3. ZOO-a propisano je kako se odredbe o ništetnosti ne primjenjuju na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga strana mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive. Dodatno se navodi i kako je naknada za obradu kredita, prema stavu HNB-a, dio EKS koja predstavlja cijenu u smislu čl. 84. ZZP-a za koju se onda prema odredbama ZZP-a ne provode testovi transparentnosti i poštenosti. Ulazna naknada kao sastavni dio EKS-a predstavlja konačni trošak kredita, koje postupanje banke nadzire HNB. Nadalje, članak 3. Zakona o javnom bilježništvu te članak 230. Zakona o parničnom postupku navode da javnobilježnički akt ima dokaznu snagu javne isprave, odnosno istinit je, stoga sadržaj predmetnog Ugovora o kreditu predstavlja pravu volju tužitelja, sve dok ne dokaže neistinitost javne isprave sukladno odredbama zakona, a o istome govori i

presuda VS RH poslovni broj: Rev 895/2003, navodeći sljedeće: „kao takva potpisala kako Sporazum tako i akt o solemnizaciji, što je predstavljalo odraz njene stvarne volje. Upravo zato nema pretpostavki niti za ništavost pojedinih odredbi Sporazuma, niti za poboynost ovog.“, stoga je jasno kako je tužitelj potpisivanjem predmetnog Ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju, te podnošenjem tužbe dovodi u pitanje osnovni smisao i sigurnost u pravnom prometu ugovora koji se solemniziraju, obzirom da isti ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta.

Očigledno je da je tužitelj dobrovoljno pristao i na sklapanje predmetnog Ugovora o kreditu, te na sve odredbe ugovora, obzirom da u nijednom trenutku nije zatražio izmjenu nijedne ugovorne odredbe, refinanciranje kredita ili raskid ugovora. Također, da bi se utvrdilo radi li se o poštenoj, odnosno dopuštenoj odredbi ugovora o naknadi za obradu zahtjeva, potrebno je utvrditi dvije stvari: procjena uzrokuje li određena ugovorna odredba znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača; uzrokuje li ugovorna odredba znatnu neravnotežu suprotno načelu savjesnosti i poštenja, sukladno članku 3. stavku 1. Direktive 93/13 EEZ, odnosno radi li se o uvjetu dobre vjere; Oba se uvjeta kumulativno moraju ostvariti da bi se radilo o ništetoj ugovornoj odredbi, o čemu se ovdje ne radi. Naime, sama ugovorna odredba o ulaznoj naknadi je dopuštena i sama po sebi ne može uzrokovati znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Time je u cijelosti ostvaren zahtjev transparentnosti. Tuženik ujedno ističe da naplaćena sporna naknada za obradu kreditnog zahtjeva ne uzrokuje neravnotežu među ugovornim stranama jer je isti neznatan u odnosu na ukupni isplatu koju je primio tužitelj. Stoga se ne može govoriti da bi u konkretnom slučaju na strani tužitelja nastala znatna šteta niti se može govoriti da bi došlo do bilo kakve neravnoteže u pravima ugovornih strana.

Tuženik ističe da prigovara da bi tužitelj imao status potrošača, dok to i ne dokaže. Prema Zakonu o zaštiti potrošača koji je bio na snazi, odredba o kojoj se navodno nije pregovaralo mogla bi biti ništetoj samo ukoliko je takvo što suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok tu znatnu neravnotežu tužitelj ničim nije dokazao. Posebno se ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima uslijed čega se ništetoj više ne može isticati. Tuženik ujedno ističe da naplaćena sporna naknada za obradu kreditnog zahtjeva ne uzrokuje neravnotežu među ugovornim stranama jer je isti neznatan u odnosu na ukupni isplatu koju je primio tužitelj. Stoga se ne može govoriti da bi u konkretnom slučaju na strani tužitelja nastala znatna šteta niti se može govoriti da bi došlo do bilo kakve neravnoteže u pravima ugovornih strana.

U konačnici predlaže odbiti tužitelja s tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti uz naknadu parničnog troška

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao dokumentaciju priloženu spisu, proveden je dokaz saslušanjem tužitelja.

Ocjenom svih provedenih dokaza, a u smislu odredbe čl. 8 ZPP-a ovaj sud drži tužbeni zahtjev tužitelja osnovanim.

Tužitelji ovom tužbom traži utvrđenje ništetnim odredbe čl. 5. ugovora o kreditu br. 396-206/2007, od dana 13.9.2007. godine, zaključenog između tužitelja i tuženika, u dijelu u kojem su ugovoreni jednokratni troškovi obrade kredita u visini 1,50 % iznosa kredita te odredba čl. 8. ugovora o kreditu ugovora o kreditu br. 396-206/2007, od dana 13.9.2007. godine, zaključenog između tužitelja i tuženika, u dijelu u kojem je ugovorena naknada za prijevremenu ili djelomičnu otplatu kredita sukladno Odluci o naknadama za usluge tuženika

Tužiteljev status potrošača je sporan.

Prema članku 3. Zakona o zaštiti potrošača/03 koji je bio važeći u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu potrošači svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu nam je njegovom zanimanju, niti njegovoj posebnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Prema navedenoj zakonskoj odredbi za status moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta i to a da se radi o fizičkoj osobi i bez da on sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji im nije u svrhu njene poslovne djelatnosti već u osobne ne komercijalne svrhe. Iz provedenog dokaznog postupka posebice iz ugovora o kreditu od godine i iskaza tužitelja neprijeporno proizlazi da tužitelj ima status potrošača, naime prvi uvjet nesporno postoji, a što se tiče drugog uvjeta jasno je, a uzimajući u obzir članak 2 ugovora o kreditu kojem je navedeno da se kredit odobrava za kupnju novog motornog vozila Mazda tip 5 (čl.10 ugovora), jasno je da je sklopio pravni posao za osobne, a ne komercijalne svrhe, a tuženik na kojem je teret dokaza nije dokazao da bi vozilo bilo korišteno u poslovne svrhe.

Sporno je među strankama ima li tužitelj pravni Interes sa podnošenjem tužbe radi utvrđenja po čl. 187 ZPP-a budući ovom tužbom postavlja samo deklaratorni tužbeni zahtjev bez postavljanja kondemnatornog zahtjeva.

Ovaj sud je mišljenja da tužitelj ima pravi interes za podnošenjem tužbe za utvrđenje ništetnost ugovorne odredbe i o naplati jednokratne troškovi obrade kredita i naplati naknade za prijevremenu otplatu ugovora o kreditu bez obzira na činjenicu što ne postavlja i zahtjev za isplatom.

Pravni interes za utvrđenje ništetnosti ne mora biti nužno ekonomskog karaktera ili povezan s konkretnom isplatom, već proizlazi iz sudjelovanja u pravnom odnosu i interesa da se utvrdi pravna valjanost ugovornih odredbi. Činjenica što tužitelj nije tražio isplatu ulazne i izlazne naknade ne isključuje postojanje pravnog interesa za utvrđenje ništetnosti, jer se ništetnost ugovora ili njegovih odredbi utvrđuje radi zaštite pravnih interesa i može biti osnova za neke buduće zahtjeve.

Ukazuje se i da je člankom 327. ZOO-a propisano da sud na ništetnost pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba. Iako tužitelj nije platio iznos za prijevremenu otplatu kredita odnosno nije platio na ime tzv. izlazne naknade ne znači da isti nema pravni interes za utvrđenjem ništetnosti istog. U svakom konkretnom slučaju procjenjuje se postojanje pravnog interesa, pri čemu se pravni interes ne mora očitovati samo u novčanom ekvivalentu. Ništetnost je nastala po samom zakonu od trenutka sklapanja ugovora i ne ovisi je li naknada naplaćena ili nije.

Sporno je među parničnim strankama je li ugovorna odredba iz čl. 5 ugovora o kreditu nepoštena, u dijelu u kojem je ugovorena naplata jednokratnih troškova obrade kredita tzv. ulazna naknada, a slijedom toga i ništetna.

S obzirom na utuženo razdoblje mjerodavne su odredbe Zakona o zaštiti potrošača sa svim izmjenama i dopunama (NN 79/07). Odredbom čl. 99. ZPP-a propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

Iz sadržaja predmetnog ugovora o kreditu proizlazi da je odredba koja su se odnosi tzv. ulaznu naknadu-čl. 5, jasno vidljiva- uočljiva u istoj je navedeno da se prije korištenja kredita naplaćuje jednokratni troškovi obrade kredita u visini od 1,50 %.

Ovdje treba utvrditi je li predmetna ugovorne odredba iz čl. 5 Ugovora o kreditu bila razumljiva tužitelju kao potrošaču posljedično čemu je li poštena u smislu zakonskih odredbi iz čl. 96. ZPP-a.

Analizirajući sam ugovor o kreditu ovaj sud utvrđuje da se radi o tipskom unaprijed formuliranog ugovoru, pripremljenom od strane banke –kreditora, stoga po prirodi stvari o pojedinim odredbama ugovora o kreditu nije moglo pojedinačno pregovarati niti se pregovaralo.

Sama tužitelj u iskazu navodi da ni na koji način nije mogao utjecati na sadržaj te ugovorne odredbe one se već nalazila u ugovoru, bilo je po principu uzmi ili ostavi, nije mu pojašnjeno zašto se te naknade moraju platiti, nije mu pojašnjeno niti koji su to troškovi obuhvaćeni istima

Tuženik nije predložio saslušanje osobnog bankara koji je pregovarao s tužiteljem.

Dakle neprijeporno je da se o navedenoj ugovornoj odredbi iz čl. 5 Ugovora nije pojedinačno pregovaralo, a ista uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana jer obvezuje tužitelja-potrošača na plaćanje naknade u visini od 1,5 % od iznosa kredita koji mu je odobren, a to je bilo 311,CHF što po tečaju na dan isplate kredita 19. rujna 2007. iznosi 1.382,23 kn (1 CHF=4,4390 kn-

arhiva tečajne liste tuženika), što nije zanemariv iznos za navedenu godinu, a iznosi gotovo 30 % tadašnje prosječne plaće u RH, pa je navedena odredba nepoštena odredba sukladno odredbi članka 96. stavak 1. ZZP – a, a koja odredba je onda sukladno odredbi članka 102. stavak 1. ZZP – a ništetna.

Ista je protivna i osnovnim načelima obveznog prava poput načela ravnopravnosti stranaka ugovornog odnosa i načelu dužnosti suradnje stranaka u ugovornom odnosu, kao i zabrane zlouporabe prava. Banka- tuženik ugovaranjem ovakve odredbe je ta osnovna načela iz ugovornih odnosa prekršila, iskoristivši poziciju jače strane u ovom ugovornom odnosu.

Nadalje u odnosu na navod tuženika da ta naknada predstavlja naknadu za sam proces odobravanja kredita, valja navesti kako nigdje u ugovoru ne stoji što točno ta naknada obuhvaća i koje to opravdane troškove obrade glede izdavanja kredita banka ima, ako je banka i imala kakve troškove glede obrade zahtjeva i izdavanja ugovora o kreditu isti se trebaju plaćati iz redovnih prihoda banke tuženika odnosno iz prihoda koji proizlaze iz redovnog poslovanja banke, a ne na način da se potrošaču nameće obveza ulazne naknade.

Iako u vrijeme zaključenja ugovora ugovaranja takve naknade nije bilo nezakonito, valja navesti kako je Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2017. propisano da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu/ ili odobravanje kredita iz čega je jasno proizlazi intencija zakonodavca da su potrošači u kreditima već opterećeni nizom davanja, plaćanje solemnizacije ugovora, stoga nametanje ove obveze potrošaču u periodu prije 2017. sud smatra nepoštenom praksom.

Slijedom toga valjalo je odlučiti kao u točki I. izreke ove odluke.

U odnosu na ništetnost dijela odredbe ugovora o kreditu iz čl. 8. ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena naplata naknada za prijevremenu otplatu ugovora o kreditu valja navesti kako u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade. O sadržaju ugovornih odredbi, a kako proizlazi iz njenog iskaza tužitelji kao potrošač nije mogao pregovarati kao niti utjecati na iste, dakle jasno je da se o njoj također nije pojedinačno pregovaralo, a tuženik suprotno tome nije dokazao. Radi se o tipskom unaprijed primljenom ugovoru. Dakle tuženike je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu, o istoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije poznata visina iste, potrošaču nije poznat način obračuna te naknade jer ugovorna odredba samo upućuje da se ima naplatiti jednokratna naknada sukladno aktima banke važećim u trenutku prijevremene otplate kredita, tuženik je time postupio je suprotno načelu savjesnosti i poštenja, pa je navedena ugovorna odredba uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača.

Odredba o naplati naknade za prijevremenu otplatu kredita bile je pravno obvezujuća za sve vrijeme trajanja ugovora i ograničavala je potrošačevo zakonsko pravo na prijevremenu otplatu kredita, stoga i iz navedenog predstavlja neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača .

Prema zauzetom stavu sa sastanka predsjednika Građanskih odjela Županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 5. studenoga 2020. posl. br. Su IV - 308/2020, na pitanje da li je nišetna ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojom je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe čl. 49. Zakona o zaštiti potrošača donijet je zaključak da "Ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojim je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe čl. 49. Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena nišetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo". U ovom konkretnom slučaju banka nije dokazala da je s tužiteljem kao potrošačem u pogledu tog dijela čl. 8 ugovora o kreditu kojim je ugovorena naknada za prijevremenu otplatu kredita s istim pojedinačno pregovarao . Tužitelj je stavljena u poziciju da mora platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a na koju uopće ne može utjecati, posebno ne na njezinu visinu, za koju se prema spornoj odredbi i ne može zaključiti kako se formira, te od čega ovisi, nadalje tuženik nije priložio dokaz iz kojeg bi bilo vidljivo koliko je ta naknada iznosila u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu. Stoga je navedena odredba sadržana u čl. 8 ugovora o kreditu nišetna primjenom odredbi čl.102 st. 1 Zakona o zaštiti potrošača pa je odlučeno kao u točki II. izreke presude.

Vezano za solemnizaciju ugovora valja navesti kako je javni bilježnik solemnizirao ugovor o kreditu sukladno odredbi čl. 57. i čl. 58. Zakona o javnom bilježništvu (NN 78/93, 29/94, 16/07, 75/09), uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora, je ocijeniti ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postajanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla. No javni bilježnik nema ovlaštenje u smislu upozoravanja tužitelja kao korisnika kredita na značaj i posljedice ugovornih odredbi o plaćanju tzv ulazne naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita . Stoga se ne može govoriti o odgovornosti javnog bilježnika vezano za negativne posljedice koje su proizašle iz predmetnog ovjerenog ugovora o kreditu.

Ostali navodi parničnih stranaka i ostali dokazi (pisane izjave Tamare Jelenić i Marka Bolanče) nisu posebno obrazlagani budući nisu bili važni za presuđenje u ovoj pravnoj stvari.

U odnosu na prigovor vrijednosti predmeta spora kojeg je tuženik uznio u odgovoru na tužbu kojeg ničim nije obrazložio valja navesti kako kod tužbenog zahtjeva koji glasi na utvrđenje nišetnosti ustaljena sudska praksa je da se kao vrijednost predmeta spora oznaci kao 1.327,23 EUR/ 10.000,01 KN, tužitelj je kao

vrijednost predmeta spora stavio iznos od 1.500,00 EUR što se nikako ne može smatrati isuviše visoko označenom vrijednosti predmeta spora. Stoga je tužitelj sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku pravilno i zakonito označio vrijednost predmeta spora u ovom parničnom postupku pa ostaje vrijednost predmeta spora kako ga je tužitelj označio u tužbi slijedom čega je odlučeno kao u izreci rješenja sve uz poziv po čl. 40 st.3 ZPP-a .

Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl.154. st. 1. i 155 Zakona parničnom postupku pa je tužitelju zastupanom po punomoćniku iz reda odvjetnika priznat je trošak sastava tužbe u visini od 100 bodova (Tbr. 7, toč.1) za sastav podneska od 12.11.2025. u visini od 100 bodova (Tbr 8 toč.1te za zastupanje na ročištima održanima 20.05.2026 i 06.07.2026.. svaki u visini od po 100 bodova (Tbr. 9 toč.1), vrijednost boda 2,00 EUR sve uz priznanje 25% PDV-a, a odmjereno sukladno Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika. Tužitelju je valjalo priznati i trošak sudske pristojbe na tužbu od 26,55 EUR, na presudu od 110,00 EUR, pa sveukupno priznati troška tužitelju iznosi 1.136,55 EUR.

Na dosuđeni iznos troška tužitelju pripadaju zakonske zatezne kamate od presuđenja pozivom na odredbu čl.151 st. 3. ZPP-a Slijedom toga odlučeno je kao u točki III. izreke presude.

U Rijeci 27. srpnja 2026.

S U D A C

Katarina Bajčić Ivančević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana održavanja ročišta na kojem je presuda objavljena ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud u RH.

D N A :

- pun. tužitelja uz rješenje o plaćanju sudske pristojbe na presudu
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088b-40bbc**

Kontrolni broj: **068e1-4a577-ba484**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.